

Сидоренко С.Г.,
канд. с.-г. наук, с. н. с сектору екології лісу відділу лісівництва та економіки лісового господарства,
Український орден «Знак Пошани» науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім.
Г. М. Висоцького, serhii88sido@gmail.com

Мельник Є.Є.,
канд. с.-г. наук, с. н. с сектору екології лісу відділу лісівництва та економіки лісового господарства,
Український орден «Знак Пошани» науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім.
Г. М. Висоцького, wudckij1985@gmail.com

Сидоренко С.В.,
канд. с.-г. наук, с.н.с. відділу лісовідновлення та захисного лісорозведення,
Український орден «Знак Пошани» науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім.
Г. М. Висоцького, svit23sydorenko@gmail.com

ГОРИМІСТЬ ЛАНШАФТІВ УКРАЇНИ

Глобальне потепління та збільшення посушливості клімату збільшує ризик частоти й масштабів лісових та інших ландшафтних пожеж. Вони є одним із найбільш небезпечних екологічних факторів, що постійно завдають різних економічних, екологічних і соціальних збитків [1].

Під час аналізу багаторічних даних пожеж 2002-2021, виявлено, що попри те, що найбільша кількість пожеж виникає на с/г землях (422 228 шт), найвища горимість є характерною для травостоїв заплав та боліт (577,35 випадки на 1000 га), а також ландшафтів з переважанням кущів – 554,8 випадки на 1000 га. Зімкнені ліси мають нижчу горимість порівняно з рідколіссям. Так, горимість хвойного рідколісся складає 332,5 випадки на 1000 га, тоді як для рідколісся із листяних порід вона складає усього 170,6 випадки на 1000 га. (рис. 1).

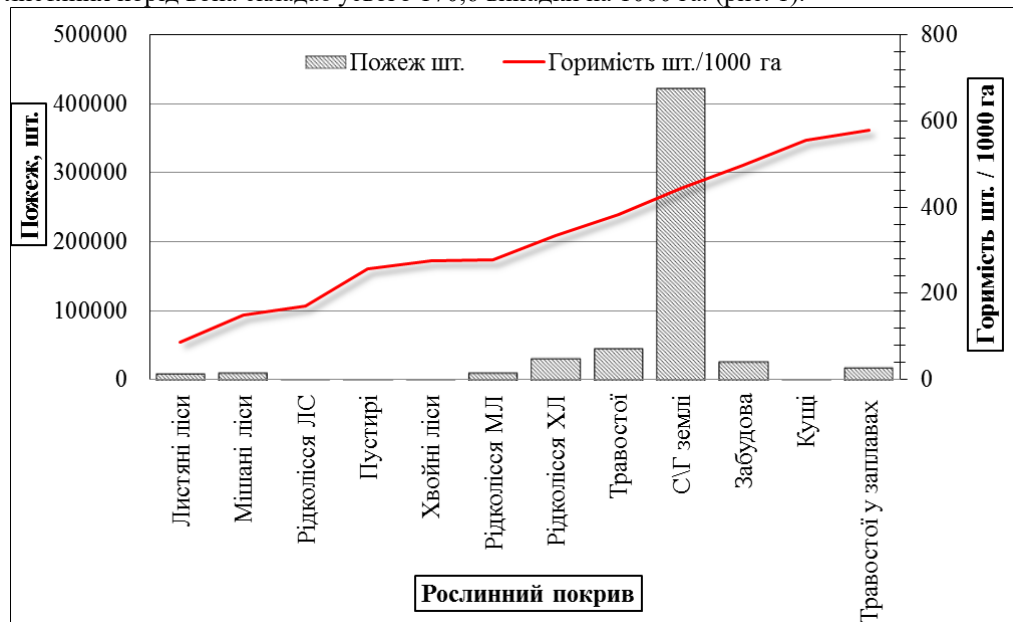

Рис. 1 Горимість типових ландшафтів України (ЛЛ – листяний ліс; МЛ – мішаний ліс; ХЛ – хвойний ліс) за період 2001-2021

Наразі в Україні практично не визначено жодних методичних підходів для комплексного оцінювання пожежної небезпеки ландшафтів і характеристики їхніх пожежних режимів. В Україні пожежна небезпека визначається виключно для окремих ділянок лісового фонду. Довгий час у фокусі наукової спільноти перебували виключно лісові пожежі (значний вклад в приверненні уваги до проблеми ландшафтних пожеж та управління ними, відіграли науковці Східно-Європейського центру моніторингу пожеж), хоча відомо, що значна їх кількість виникає поза лісом, поширюючись на лісові масиви з інших типів ландшафтів.

Зважаючи на це, подальші дослідження пожежних режимів у природних і змінених ландшафтах України є важливими з точки зору формування цілісної системи управління пожежами.

Список використаних джерел

1. Ворон В.П., Коваль І.М., Сидоренко С.Г., Мельник Є.Є., Ткач О.М., Борисенко В.Г., Тимошук І.В., Бологов О.Ю. Пірогенна трансформація соснових лісів України, Харків 2021, 286 с.